

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за виготовлення і розповсюдження дитячої порнографії»

1. Обґрунтування необхідності прийняття проєкту

Глобальним питанням є дотримання міжнародних норм захисту дітей від сексуальної експлуатації, сексуального насильства та руйнування дитячого здоров'я і психосоціального розвитку. Саме це є ключовою ціллю Конвенції Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства від 25 жовтня 2007 року (ратифікована Україною в 2012 році) (далі – Ланцаротська конвенція).

Відповідно до статті 4 (Принципи) Ланцаротської конвенції кожна Сторона вживає необхідних законодавчих або інших заходів для запобігання всім формам сексуальної експлуатації та сексуального насильства стосовно дітей і для захисту дітей.

Тому, необхідними є посилення захисту малолітніх та неповнолітніх осіб у питаннях збуту серед них творів, зображень або інших предметів порнографічного характеру, кіно- та відеопродукції, комп'ютерних програм порнографічного характеру, примушування їх до участі у створенні предметів порнографічного характеру та відповідне посилення кримінальної відповідальності за такі кримінальні діяння.

Такий підхід дасть можливість практичної реалізації положень статті 20 (Залучення дитини до національної та світової культури) Закону України «Про захист дитинства» в частині заборони розповсюдження порнографії.

Також чинним законодавством України встановлено заборону ввезення на територію України, виготовлення, розповсюдження або збуту предметів порнографічного характеру. Перелічені діяння є кримінально карними та відповідальність за їх вчинення визначена статтею 301 Кримінального кодексу України.

Однак, слід констатувати, що відносини, передбачені даною статтею змінюються в умовах сьогодення, осучаснюються та відповідно потребують удосконалення законодавчих норм, під охороною яких вони перебувають.

Також, слід зазначити, що у більшості країн світу виготовлення та розповсюдження порнографії на побутовому рівні повнолітнім особам, а саме в особистих некорисливих мотивах, не є суспільно небезпечним. Поруч з цим виготовлення та поширення порнографії серед або за участі неповнолітніх чи малолітніх є тяжким злочином та за нього передбачено істотне покарання.

Тому, удосконалення положень статей 301-303 Кримінального кодексу України має бути зваженим, відповідати умовам розвитку суспільних відносин у цій сфері та сконцентрованим на захист прав дітей.

2. Мета і завдання проєкту

Проєкт Закону розроблений з метою посилення захисту малолітніх та неповнолітніх осіб шляхом збільшення відповідальності за вчинення дій, пов'язаних із залученням їх до надання послуг сексуального характеру, розповсюдження серед них творів, зображень або інших предметів порнографічного характеру втягнення їх до заняття проституцією, тощо, а також з метою удосконалення окремих положень Кримінального кодексу України, що стосуються виготовлення предметів порнографічного характеру та їх збут серед повнолітніх осіб.

3. Загальна характеристика та основні положення проєкту

Проєктом пропонується внести такі зміни до статей 301 - 303 Кримінального кодексу України:

- 1) окремо передбачити та посилити кримінальну відповідальність за:
 - збут неповнолітнім та малолітнім чи розповсюдження серед них творів, зображень або інших предметів порнографічного характеру, кіно- та відеопродукції, комп'ютерних програм порнографічного характеру;
 - одержання доступу до дитячої порнографії, її придбання, зберігання, ввезення, перевезення чи інше переміщення, виготовлення, збут і розповсюдження;
 - проведення видовищного заходу сексуального характеру за участю неповнолітньої чи малолітньої особи;
 - створення або утримання місць розпусти і звідництво із залученням неповнолітніх чи малолітніх;
 - сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією вчинені стосовно неповнолітніх чи малолітніх.
- 2) декриміналізувати ввезення, зберігання, перевезення, виготовлення, пересилання чи інше переміщення, а також збут і розповсюдження творів, зображень або інших предметів порнографічного характеру, кіно- та відеопродукції, комп'ютерних програм порнографічного характеру повнолітнім особам;

4. Стан нормативно-правової бази у сфері правового регулювання.

Основними нормативно-правовими актами, що регулюють дану сферу правовідносин, є Конституція України та Кримінальний кодекс України.

5. Фінансово-економічне обґрунтування законопроекту.

Реалізація положень цього законопроекту не потребуватиме додаткових витрат з Державного бюджету.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків

Прийняття даного проєкту Закону сприятиме посиленню захисту малолітніх та неповнолітніх осіб у питаннях протидії вчиненню дій, пов'язаних із залученням їх до надання послуг сексуального характеру, розповсюдження серед них творів, зображень або інших предметів порнографічного характеру втягнення їх до заняття проституцією, тощо, а також удосконаленню окремих положень Кримінального кодексу України, що стосуються виготовлення предметів порнографічного характеру та їх збут серед повнолітніх осіб.

Народні депутати України

